

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce Ing. P. Ch., proti žalovanému Finančnímu ředitelství v Praze, se sídlem v Praze 2, Žitná 12, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 12. 2003, čj. 11394/03-150, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2005, čj. 8 Ca 80/2004 - 39,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2005, čj. 8 Ca 80/2004 - 39, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 15. 12. 2003, čj. 11394 /03-150, žalovaný podle § 50 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), přezkoumal a částečně změnil rozhodnutí finančního úřadu ze dne 11. 8. 2003, čj. 3/03/3818, jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí o ustanovení zástupce obchodní společnosti T. E., s. r. o. (rozhodnutí ze dne 25. 1. 2002, čj. 3098/02/057900/3818). Posledně uvedeným rozhodnutím byla jako osoba oprávněná jednat před správcem daně za společnost T. E., s. r. o., ustanovena V. F., jednatelka společnosti na základě zápisu v obchodním rejstříku.

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného. Konkrétně brojil proti ustanovení jednatelky společnosti osobou oprávněnou jednat před správcem daně a namítal, že jednatelka společnosti neplnila povinnosti jednatele.

Městský soud žalobu odmítl jako nepřipustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je ze soudního přezkumu v souladu s § 68 písm. e) s. ř. s. vyloučeno, neboť jde o rozhodnutí podle § 70 odst. c) s. ř. s., jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem.

Žalobce napadl uvedené usnesení včasnou kasační stížností, v níž požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Městský soud v Praze žalobci nepřiznal osvobození od soudního poplatku a zamítl i jeho návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti. Své usnesení ze dne 5. 12. 2005, čj. 8 Ca 80/2004 - 39, odůvodnil s poukazem na § 36 odst. 3 a § 35 odst. 8 s. ř. s. tím, že stěžovatelem podaná kasační stížnost zjevně nemůže být úspěšná.

Proti tomuto usnesení žalobce (dále též „stěžovatel“) rovněž podal včasnou kasační stížnost opírající se, dle obsahu kasační stížnosti, o důvod dle § 103 odst. 1 písm. e). Stěžovatel brojí proti oběma výrokům napadeného usnesení a konkrétně namítá závěr městského soudu o zjevné bezúspěšnosti jeho kasační stížnosti, neboť „soud kvalifikoval žalobu apriorně nesprávně a řešil ji v nesprávném a nepřislušném řízení“ a je přesvědčen, že „by se přinejmenším zčásti jednalo o spornou žalobu na určení a soud ji tak měl vyloučit k samostatnému řízení dle o. s. ř.“. Dále je přesvědčen, že toto rozhodnutí je v rozporu s „právním řádem a zásadami řízení“, neboť se jedná o určitou tautologii, protože se náprava i samo posouzení věci odpírá na základě závěrů, které teprve mají být předmětem posuzování, tj. předjímá se rozhodnutí. Stěžovateli tímto postupem bylo odepřeno právo na projednání jeho věci soudem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu uplatněných námitek.

Nejvyšší správní soud se v první fázi nejprve musel zabývat otázkami splnění zákonných podmínek k věcnému projednání podané kasační stížnosti.

Jak již bylo opakovaně judikováno zdejším soudem v řízení o kasační stížnosti proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudního poplatku a v důsledku toho i zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti, není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti pro nedostatek právního zastoupení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, čj. 6 Azs 27/2004 - 41, publikovaný pod č. 486/2005 Sb. NSS). Obdobně je tomu i v otázce zaplacení soudního poplatku z této kasační stížnosti.

V druhé fázi Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení stěžovatelových námitek.

Ve svém hodnocení vyšel ze své judikatury, konkrétně rozsudku ze dne 28. 6. 2006, čj. 3 As 26/2006 - 69 (www.nssoud.cz), jenž zabýval obdobnou otázkou. V tomto rozsudku soud uvedl: „*V souzené věci stěžovatel v kasační stížnosti směřující proti usnesení o odmítnutí žaloby namítal důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nesprávné posouzení právní otázky soudem prvního stupně. Posoudit to, zda původní usnesení Městského soudu v Praze o odmítnutí žaloby, napadené kasační stížností, pro řízení o níž žádal stěžovatel o osvobození od soudních poplatků, bylo či nebylo v souladu se zákonem a zda je tedy na místě kasační stížnost zamítnout či napadené rozhodnutí zrušit, náleží výhradně do pravomoci Nejvyššího správního soudu. Nebylo tedy na místě, aby si Městský soud v Praze činil vlastní úsudky týkající se potenciálního budoucího meritorního rozhodování Nejvyššího správního soudu přezkoumávajícího právní názor Městského soudu v Praze. Závěr o zjevné neúspěšnosti podaného návrhu by si byl soud prvního stupně oprávněn učinit toliko v situaci, kdy by např. kasační stížnost byla podána opožděně, osobou k tomu zjevně neoprávněnou, či by byla podána proti rozhodnutí, proti němuž není kasační stížnost přípustná.*“

V dané věci městský soud sám posoudil podanou kasační stížnost jako návrh, který zjevně nemůže být úspěšný, navíc aniž by uvedl, v čem tuto nedůvodnost spatřuje, a dospěl k závěru, že není naplněna druhá podmínka pro osvobození od soudních poplatků. Z tohoto důvodu stěžovateli nepřiznal osvobození od soudních poplatků a tudíž ani nemohl vyhovět žádosti žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti (§ 36 odst. 3 a § 35 odst. 8 s. ř. s.). Městský soud jednak s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu nebyl oprávněn činit si závěr o vlastním právním posouzení věci, jež bylo napadáno kasační stížností. Tím, že soud odůvodnil negativní rozhodnutí ve věci osvobození od soudního poplatku právním názorem, jenž má být teprve podroben kasačnímu přezkumu Nejvyšším správním soudem a žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl s tvrzením, že podaná kasační stížnost nemůže být úspěšná, předjímal Městský soud v Praze budoucí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, zkrátil stěžovatele na jeho procesních právech a znamenal de facto odepření ústavně zaručeného práva na přístup k soudu, konkrétně v případě stěžovatele v podobě odnětí jedné soudní instance.

Nejvyšší správní soud dále dospěl k závěru, že odůvodnění městského soudu je stíženo i další vadou spočívající v nedostatečném odůvodnění, neboť ten pouze konstatoval zjevnou neúspěšnost návrhu, aniž by uvedl úvahu, na základě níž k tomuto závěru dospěl.

Z těchto důvodů shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou a napadené usnesení městského soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení. Městský soud je zde vyjádřeným právním názorem Nejvyššího správního soudu vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Podle § 110 odst. 2 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu